

INIȚIATORI ȘI EDITORI GENERALI AI PROIECTULUI

Prof. univ. dr. Iosif R. Urs

Președintele

Universității „Titu Maiorescu” din București

Prof. univ. dr. Mircea Duțu

Directorul Institutului de Cercetări Juridice

„Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române

ENCICLOPEDIA JURIDICĂ ROMÂNĂ

VOLUMUL II

D-E

COORDONATORI GENERALI AI VOLUMULUI

Prof. univ. dr. Corneliu Bîrsan

Prof. univ. dr. Iosif R. Urs

Prof. univ. dr. Adrian Severin

Prof. univ. dr. Nicolae Volonciu

Editura
Academiei Române

Editura
Universul Juridic

București
2021

D

D (dr. trans.), pavilion literal, din Codul Internațional de Semnale Maritime, prin care se trimite mesajul: „Mențineți-vă la distanță bună de mine, manevrez cu greutate!”.

da mihi factum, dabo tibi ius (lat.), „dă-mi faptele și îți voi da dreptul”, expresie care fixează distribuția prerogativelor procesuale pe care le au părțile și judecătorul în cadrul procesului civil. Exerțarea dreptului de dispoziție recunoscut părților presupune stabilirea obiectului și limitelor procesului, potrivit principiului disponibilității, judecătorului revenindu-i obligația de a face o corectă calificare juridică a actelor și faptelor pretinse de părți, cu respectarea principiului contradictorialității (v.) și a dreptului la apărare (v.) al acestora, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire. Judecătorul este obligat să manifeste rol activ, pentru a preveni orice greșeală, astfel încât soluția pronunțată să fie legală și temeinică, scop în care poate pune în discuția părților aspecte care nu au fost menționate de acestea în cerere sau în întâmpinare, pentru a da faptelor și actelor pretinse calificarea juridică pe care o apreciază a fi cea corectă. Când însă părțile au convenit asupra calificării juridice a faptelor și actelor deduse judecării și au înțeles să limiteze dezbaterile la anumite aspecte ale cauzei, judecătorul se va pronunța în aceste limite, astfel cum au fost înțelese de părți.

dabilă (i. d. r.), a) denumire generică pentru toate dările medievale din Moldova; b) numele birului din Moldova, stabilit prin cislă (v.).

dăbilar (i. d. r.), a) denumirea persoanei care strângea birul (v.) în Evul Mediu; b) perceptor.

dactilogramă (criminalistică), urmă lăsată de desenul papilar pe suprafața unui suport. **D.** poate fi imprimată voluntar sau involuntar. **D.** imprimată voluntar este denumită impresiune papilară și se obține prin procedeu de amprentare dactiloscopică. Constituie model de comparație și contribuie la verificarea, respectiv identificarea unei persoane. **D.** imprimată involuntar este

denumită urmă papilară (v.) și este formată în timpul săvârșirii unei fapte penale. Impresiunile și urmele papilare pot fi digitale sau palmare, în funcție de locul pe care se formează crestele papilare, respectiv pe degete sau pe palme, și plantare, atunci când crestele papilare se formează pe talpa picioarelor.

dactiloscopie (gr. *dactilos* – “deget” și *scopia* – “prin care se poate investiga, privi”) (criminalistică), ramură a tehnicii criminalistice care are ca obiect de studiu desenele papilare din zona digitală, palmară sau plantară, precum și urmele lăsate de aceste zone în câmpul infracțional, utile pentru identificarea persoanelor și a cadavrelor. Toate cercetările științifice efectuate asupra trăsăturilor desenului papilar și a utilității acestuia în identificarea persoanelor au contribuit la apariția acestei ramuri, foarte importantă pentru știința criminalisticii. Într-o formulare sintetică, **d.** este știința privind studiul desenelor papilare (v.).

DAF (dr.trans.), (*Delivered at Frontier* – “livrat la frontieră”), termen care, prin Regulile INCOTERMS 2011, a fost înlocuit cu termenii DAF (“*Delivered at Terminal*” – “livrat la terminal”) (v.) și DAP (“*Delivered at Place*” – “livrat în locul de destinație specificat”) (v.). În anul 2020, DAF din Regulile INCOTERMS 2011 a fost înlocuit cu DPU (*Delivered at Place Unloaded* – “livrat cu descărcare în locul de destinație

dagherotipie (dr. prop. int.), prima formă de fixare permanentă a imaginilor pe un suport fizic cu ajutorul unei camere obscure (fotografia). Aparatul cu ajutorul căruia s-a realizat prima imagine fotografică a fost produs în anul 1837 și poartă denumirea de „dagherotip”, după numele unuia dintre inventatori - Louis Jacques Mandé Daguerre, cel de al doilea fiind Joseph Nicéphore Niépce. Aparatul, care nu a fost brevetat de către inventatori, a stârnit senzație și s-a răspândit cu repeziciune, inventatorii devenind eroi naționali ai Franței și primind din partea statului o pensie viageră. Dagherotipul, care folosea o placă de cupru acoperită cu un strat de argint

fotosensibil și presupunea tratarea cu vapori de iod, este predecesorul aparatului de fotografiat cu rolfilm. La 19 august 1839, Franța a făcut cunoscută invenția lui Louis Jacques Mandé Daguerre și Joseph Nicéphore Niépce, calificând-o drept „un cadou gratuit pentru omenire”. Data de 19 august a fost declarată, în anul 2009, Ziua Mondială a Fotografiei.

dajdie (i. d. r.), uneori, dajde. a) termen care desemnează o taxă în Evul Mediu; b) bir; c) dare; d) impozit.

dajnic (i. d. r.), uneori, dăjdier. Contribuabil care plătea, în Evul Mediu, în Moldova și Țara Românească, birul și alte dări.

damnatio (dr. roman), declarație făcută la mancipațiunea fiduciară (**v.**), în scopul asumării unor obligații bănești. Creditorul îi impunea debitorului obligația de a restitui suma de bani primită prin cuvintele solemne *damnas esto*. **D.** ținea loc de hotărâre judecătorească, debitorul insolubil fiind supus executării silite asupra persoanei, considerându-se, astfel, că a fost judecat.

damnatio memoriae (lat.) “condamnarea memoriei” (dr. roman), anularea actelor emise de împărat și condamnarea memoriei acestuia de către Senat. În epoca principatului, Senatul, prezidat de consuli, a dobândit jurisdicția penală, ca instanță supremă, inclusiv în procesele cu caracter politic. În exercitarea acestei jurisdicții, Senatul judeca domnia împăratului, după moartea sa, iar dacă îi dezaproba actele, le anula și îi condamna memoria.

damnatio partes facit (dr. roman), determinarea părții care revine fiecărui legatar. Dacă în legatul *per damnationem* se utiliza o anumită formulă (*coniunctim*), în cazul **d.p.f.** se determina partea fiecărui legatar încă din momentul întocmirii testamentului, fără a mai avea loc acrescământul.

damnum (dr. roman), pagubă. Partea care nu își executa obligația din vina sa trebuia să plătească daune-interese pentru a-l despăgubi pe reclamant. Atunci când obligația avea ca obiect un bun sau o anumită lucrare, trebuia să se facă o evaluare în bani, conform principiului condamnării pecuniare. Evaluarea era făcută de către judecător sau de către părți. În evaluarea pagubei suferite de reclamant, judecătorul ținea seama nu numai de paguba reală, denumită *damnum*, ci și de câștigul de care reclamantul fusese

privat, denumit *lucrum*. Pornindu-se de la cei doi termeni, în dreptul modern s-au creat expresiile *damnum emergens* (paguba care se arată) și *lucrum cessans* (câștigul care lipsește). a) **d. emergens**, paguba efectivă – sintagmă care semnifică pierderea efectiv suferită de victima faptei prejudiciabile sau cea cauzată creditorului prin neexecutarea, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere, de către debitor, a obligațiilor generate de contract. În cazul răspunderii delictuale, se pot acorda despăgubiri și pentru un prejudiciu viitor, dacă producerea lui este neîndoielnică. Potrivit actualei reglementări, la cuantificarea pierderii efectiv suferite de cel prejudiciat, vor fi avute în vedere și cheltuielile pe care acesta le-a făcut pentru evitarea sau limitarea prejudiciului. Cât privește prejudiciul cauzat de pierderea șansei de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă, reparația va fi proporțională cu probabilitatea obținerii avantajului ori, după caz, a evitării pagubei, ținând cont de împrejurările faptei și de situația concretă a victimei. La răspunderea contractuală, debitorul răspunde doar de prejudiciile pe care le-a prevăzut sau pe care putea să le prevadă, excepție constituind prejudiciile cauzate prin neexecutarea intenționată sau din culpă gravă. Potrivit actualei reglementări, ce se vrea aliniată tendinței generale europene privind moralizarea contractului, debitorul nu datorează despăgubiri pentru prejudiciile pe care creditorul le-ar fi putut evita cu o minimă diligență; b) **d. infectum**, pagubă neprodusă, dar iminentă. Anumite litigii se puteau soluționa pe cale administrativă, fără organizarea unui proces, printr-o stipulațiune pretoriană. Atunci când o casă amenința să se prăbușească, vecinul îl putea constrânge pe proprietarul casei rău întreținute să promită, prin stipulațiune, că îi va plăti despăgubiri, în cazul prăbușirii casei sale peste casa vecină. Suma de bani era stabilită de către pretor și era atât de mare, încât pârâtul prefera să își repare casa, iar litigiul se soluționa fără organizarea unui proces; c) **d. iniuria datum**, pagubă cauzată pe nedrept – unul dintre primele delictे instituite de Legea celor XII table (449 a.Cr.), care avea să fie consacrat ulterior de Legea Aquilia (286 a.Cr.), cea care sancționa delictе precum uciderea unui sclav sau a unui animal aflat în cireadă, rănirea unui sclav sau a unui animal ori deteriorarea unui lucru al altuia. Pentru admiterea acțiunii (*actio Legis Aquiliae*), se cerea condiția ca fapta să fi fost ilicită (*iniuria*) și să fi fost săvârșită printr-o faptă comisivă, care implica un contact direct cu sclavul, animalul sau lucrul, și nu printr-o omisiune. (**v.** și *culpa lata dolo aequiparatur*).

dană (dr. trans.), porțiune de chei, special amenajată, împreună cu suprafața de apă din dreptul acesteia, la care poate acosta, de regulă, o singură navă fluvială sau maritimă, de pasageri ori de transport maritim. **D.** este locul dintr-un bazin portuar în care navele pot ancora pentru desfășurarea activităților de încărcare-descărcare (îmbarcare-debarcare). **D.** este prevăzută cu babale pentru legarea navelor, guri de apă pentru alimentarea navelor cu apă potabilă, tablouri de distribuție a energiei electrice etc., precum și cu instalații care asigură desfășurarea operațiunilor de încărcare-descărcare (**v.**). **D.** sunt numerotate cu numere sau cu litere și, de regulă, sunt grupate după natura traficului: a) **d.** de pasageri (terminal de pasageri), **d.** special amenajată pentru acostarea navelor fluviale și maritime de pasageri (de croazieră); b) **d.** de mărfuri generale, prevăzute cu magazii și mijloace de transport adecvate încărcării și descărcării mărfurilor; c) **d.** de cereale (terminal de cereale), în cazul cărora, pentru recepția cerealelor, se recomandă a fi asigurate cel puțin trei mijloace de transport: prin barje, vagoane de cale ferată și pe cale auto cu autocamioane; o atenție deosebită se acordă protecției împotriva evacuării prafului de cereale; în acest sens, se impun tehnologii speciale destinate manipulării cerealelor, cum ar fi sistemele de transport complet închise prevăzute cu mijloace de aspirație, menite a minimiza riscul de explozii și incendiu; d) **d.** de vrac solid, destinate operării de mine-reuri feroase și neferoase, cereale, cărbuni și coals; aceste mărfuri sunt operate în terminale specializate, situate, de regulă (acolo unde terenul permite), în vecinătatea bazinului fluvio-maritim, pe nave maritime și fluviale, cu transbord direct pe barje; alte categorii de mărfuri vrac solid sunt: cimentul, materialele de construcție, fosfatul etc.; e) **d.** de produse petroliere, **d.** prevăzute cu măsuri speciale de siguranță, pentru că aceste produse au dezavantajul de a fi inflamabile și toxice pentru oameni și prezintă riscuri de deversare cu produse în cursul manipulării, ceea ce poate determina amenințări grave pentru mediu și riscuri conexe: pericol iminent pentru sănătate, risc de incendiu sau explozie în apropierea scurgerii etc.; f) **d.** de mărfuri grele sau voluminoase, presupun dotarea **d.** cu mijloace tehnice adecvate și manipularea mărfurilor conform directivelor OMI, pentru a evita stricăciunile la structura cheiului. Unele **d.** poartă denumirea în funcție de destinație: a) **d.** de antrepozit, unde, în condițiile stabilite de vamă, se pot descărca și depozita mărfuri fără a se plăti taxe vamale; atât locurile depozitării, cât și mărfurile respective se află sub controlul direct al vămii; b) **d.** de descărcare, porțiune de

cheu, mol (**v.**), debarcader special amenajat, unde o navă poate executa descărcarea; c) **d.** de încărcare, locul special amenajat la un chei sau mol, destinat acostării navelor în vederea încărcării cu bunuri potrivit contractului de transport maritim; d) **d.** dublă, care permite staționarea/ancorarea unei nave lângă o altă navă, care este legată de babalele de pe cheul unei **d.** Alte: a) **d.** dragată, **d.** în dreptul căreia fundul este suficient de adâncit prin dragare (adâncire) pentru asigurarea operării navei în permanentă stare de plutire, la orice variație de nivel al apelor portuare ori al apelor din dreptul **d.** amenajate de-a lungul malurilor naturale, în rade sau în alte ape navigabile, unde, în mod normal, se pot efectua operațiuni de încărcare/descărcare. b) **d.** improprie, **d.** la care navele nu pot acosta din cauza adâncimilor mici sau la care navele nu pot opera din cauza lipsei instalațiilor corespunzătoare. c) **d.** militare, porțiuni de chei special amenajate în interiorul porturilor militare, destinate ancorării navelor, submarinelor militare și tuturor ambarcațiunilor militare de navigație.

danie (i. d. r.), a) act care întărește statutul social al celui care primește respectiva danie; b) a dărui avere; donație.

dans (dr. prop. int.), a) înlanțuire de mișcări variate ale corpului omenesc, executate, de regulă, pe ritmul unei melodii. Un simplu pas de **d.** sau chiar un **d.**, în înțelesul general al cuvântului, nu poate beneficia de protecție prin drept de autor; de exemplu, nu este protejat prin drept de autor un tangou, un vals dansat de o pereche cu ocazia unei petreceri; b) formă de artă, în care autorul/autorii se exprimă printr-o succesiune de mișcări ritmice variate și expresive într-un mod original, indiferent dacă mișcările în sine sunt cunoscute sau nu, de exemplu, balet (**v.**). **D.** poate fi executat de o singură persoană, de două persoane sau de un grup de persoane și se poate realiza personal sau sub îndrumarea/coordonarea unui coregraf. **D.** este una dintre cele mai vechi forme de exprimare artistică. **D.** pot fi artistice, ritualice, folclorice, de salon, de societate, individuale, în perechi, în grup etc. Cel mai popular **d.** este valsul, dansat la Curtea Imperială de la Viena în secolul al XVII-lea, în pofida faptului că a fost mult timp un „**d.** interzis”, fiind considerat imoral din cauza apropierei mari dintre parteneri. Ziua de 29 aprilie, în care se comemorează și ziua de naștere a creatorului baletului modern Jean-Georges Noverre, a fost declarată de UNESCO Ziua Mondială a **D.** și este menită să promoveze **d.** în lume prin depășirea barierelor etnice, politice sau culturale, aceasta fiind sărbătorită în toate țările lumii.

dansator (dr. prop. int.), persoana care dansează. **D.** poate fi artist interpret și executant, titular de drepturi conexe dreptului de autor asupra interpretării sau execuției dansului, atunci când dansul său este original.

DAP (dr.trans.), (*Delivered at Place* - "livrat în locul de destinație specificat"). Vânzătorul a efectuat livrarea, a pus mărfurile la dispoziția cumpărătorului pe mijlocul de transport care sosește și este gata de descărcare în locul de destinație specificat. Vânzătorul gestionează toate riscurile pe care le implică deplasarea bunurilor. (v. și *DAF*).

dar de căsătorie (dr. fam.), a) cadou cu regim de donație, făcut de unul dintre soți către celălalt sot, dar și acela făcut viitorilor soți sau unuia dintre ei, cu prilejul încheierii căsătoriei; b) dar obișnuit dobândit de soț/soți în regimul comunității legale, bun comun ce poate fi înstrăinat sau grevat cu drepturi reale, acte ce pot fi încheiate fără acordul ambilor soți.

dar de logodnă (dr. fam.), a) cadou pe care și l-au făcut logodnicii unul altuia, dar și cel primit de unul/ambii logodnici de la terțe persoane la momentul încheierii logodnei sau pe durata acesteia, în considerarea căsătoriei proiectate. **D.I.** poate fi și acela pe care și-l oferă logodnicii în vederea îmbunătățirii vieții lor de cuplu, de exemplu, o casă, o mașină, mobilă etc. În cazul ruperii logodnei, **d.I.** se înapoiază în natură ori, dacă acest lucru nu mai este posibil, în măsura îmbogățirii; fac excepție darurile obișnuite, care nu sunt supuse restituirii. Nu are nicio relevanță cauza ruperii logodnei, având dreptul la restituirea darurilor și logodnicul care a rupt în mod abuziv logodna, dar, în această situație, restituirea se bazează pe îmbogățirea fără justă cauză. Imposibilitatea restituirii în natură poate rezulta fie din pierrea, fortuită sau culpabilă, fie din înstrăinarea darurilor. Cu toate acestea, există situații în care darurile nu pot fi restituite în natură și, totodată, nu ne aflăm în prezența unei îmbogățiri (ex.: o excursie în jurul lumii, o operație estetică etc.). Or, restituirea în echivalent nu trebuie limitată numai la îmbogățirea patrimoniului logodnicului, fiind echitabil să se restituie valoarea reală a bunului imposibil de restituit. În cazul încetării logodnei prin decesul unuia dintre logodnici, nu există obligația de restituire a **d.I.** Dreptul la acțiune pentru restituirea darurilor este prescriptibil în termen de un an de la ruperea logodnei, iar competența soluționării acțiunii aparține instanței de tutelă. Darurile primite anterior încheierii logodnei nu se restituie, indiferent de valoarea

lor; b) dar obișnuit de logodnă – cadou considerat astfel prin raportare la momentul și contextul oferirii acestuia, precum și prin raportare la starea materială a donatorilor, dar care nu este supus restituirii în cazul ruperii logodnei (ex.: daruri oferite cu prilejul unor zile onomastice, cu prilejul unor sărbători tradiționale etc.). Noțiunea de dar obișnuit de logodnă nu este identică cu aceea de „dar manual” din materia contractului de donație, prima reprezentând daruri de tot felul, în funcție de nivelul material al logodnicilor (ex.: o vacanță în insulele Oceanului Pacific), iar cea de a doua fiind alcătuită din bunurile mobile corporale și având, conform legii, o valoare redusă, putând fi donate prin tradițiune.

dar manual (lat. *dare* – „a da”) (dr. civ.), contract real, specie a contractului de donație ce se încheie în mod valabil prin simpla predare (tradițiune) a bunurilor mobile corporale de către donator donatarului. Predarea presupune deplasarea fizică a bunului de la donator la donatar, cu excepția ipotezei în care bunul donat se află în posesia donatarului la momentul acordului de voință, care este și ipoteza „tradițiunii implicite”, de exemplu, în cazul donației unui autoturism, când predarea acestuia se realizează în fapt prin predarea cheilor de contact, astfel încât donatarul să poată intra în posesia efectivă a autovehiculului. **D.m.** constituie o excepție de la principiul solemnității contractului de donație, pentru că nu trebuie încheiat în formă autentică *ad validitatem*, precum contractele obișnuite de donație, dar se supune condițiilor de fond ale oricărui contract. Nu pot face obiectul **d.m.** bunurile incorporale și bunurile viitoare. **D.m.** poate fi însoțit de clauze accesorii, sarcini și condiții, scutire de raport și este supus acelorași reguli de revocare în cazurile anume prevăzute de lege. Potrivit actualei reglementări, bunurile mobile corporale pot face obiectul **d.m.** dacă valoarea lor nu depășește suma de 25.000 de lei.

dare 1. (dr. roman), transmitere a proprietății asupra unui lucru sau constituirea unui alt drept real. Potrivit definiției lui Paul, natura obligației se definește prin termenii *dare, facere* și *praestare*. **2.** (i. d. r.), obligație în bani, în natură sau în lucru în Evul Mediu. a) **d.** din vin, **d.** percepută de regii Ungariei de la țărani transilvăneni începând cu secolul al XIII-lea, estimată la a douăzecea parte din vinul obținut; b) **d.** împărătească, denumire sub care mai era cunoscut birul în Țările Române între secolele al XVI-lea și al XVIII-lea. Cea mai mare parte a acestei **d.** se trimitea sultanului; c) **d.** biciului, **d.** plătită, la fiecare trei ani, în secolul al XVIII-lea, de către țărani

transilvăneni proprietari de vite; d) *d. boilor*, *d.* din secolul al XVI-lea, obligație a secuilor din Transilvania din Evul Mediu, de a da câte un bou la urcarea pe tron a unui principe și/sau la nașterea unui fiu de principe; e) *d. calului*, obligație medievală, constând în darea unui cal sau a mai multora domnului fărăi atunci când acesta confirma dreptul cuiva asupra unei proprietăți funciare.

dare de dată certă (dr. civ.), procedură notarială de datare calendaristică și orară a unui înscris sub semnătură privată. Data la care a fost întocmit un înscris sub semnătură privată este importantă, pentru că în raport cu ea se verifică îndeplinirea condițiilor de fond și de formă ale actului juridic pe care îl consemnează, se calculează termenele de prescripție extinctivă, se stabilește legea aplicabilă acestuia etc. Înscrisul a cărui dată se certifică reprezintă orice scriere sau altă consemnare care cuprinde date despre un act sau fapt juridic, indiferent de suportul ei material ori de modalitatea de conservare și stocare. Prin această procedură, data înscrisului nu mai poate fi negată sau contestată cu succes de către alte persoane, acestea urmând a lua în considerare, ca dată a înscrisului, data și ora constatate prin procedura de *d.d.c.* îndeplinită de către notarul public. În mod concret, înscrisul supus procedurii de *d.d.c.* se prezintă notarului public, care întocmește o încheiere în care precizează îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de lege pentru această procedură. Data înscrisului sub semnătură privată devine certă prin următoarele modalități: a) din ziua în care a fost prezentat spre a i se conferi dată certă de către notarul public, de către avocat, de către executorul judecătoresc sau alt funcționar competent în această privință; b) din ziua când a fost înfățișat la o autoritate sau instituție publică, făcându-se mențiune pe înscris; c) din ziua când a fost înregistrat într-un registru sau alt document public; d) din ziua morții ori din ziua când a survenit neputința fizică de a scrie a celui care l-a întocmit sau a unuia dintre cei care l-au subscris, după caz; e) din ziua în care cuprinsul lui este reprodus, chiar și pe scurt, în înscrisuri autentice (*v.*); f) din ziua în care s-a petrecut un alt fapt de aceeași natură care dovedește în chip neîndoielnic anterioritatea înscrisului. În încheiere notarul menționează data (anul, luna, ziua) și ora ce vor reprezenta data certă a înscrisului, starea în care se află înscrisul, particularitățile înscrisului (dacă există) și denumirea înscrisului, dacă înscrisul a fost denumit, sau, în lipsa denumirii, se va menționa denumirea corespunzătoare raportului juridic reglementat de înscris. Cu toate că cea mai cunoscută și uzitată procedură de obținere a datei certe pe un înscris este procedura notarială,

data certă a înscrisului poate fi obținută prin oricare dintre modalitățile prevăzute de norma civilă. Din perspectivă notarială, legea specială ce reglementează activitatea notarilor publici stabilește că notarul public este profesionistul competent în a da *d.c.* înscrisurilor ce sunt prezentate de părți. Cu privire la această procedură, conform legislației notariale, notarii publici au competență generală. Atribuțiile notariale în materia *d.d.c.* revin, în anumite condiții, ce sunt precizate de lege, și misiunilor diplomatice, respectiv oficiilor consulare ale Statului Român.

dare de mită (dr. pen.), infracțiune de pericol, având dublă natură – de corupție și de serviciu, prevăzută în C. pen., precum și în legislația specială dedicată luptei împotriva corupției, constând în a promite, a oferi sau a da, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, bani sau alte foloase unui funcționar public (*v.*) sau unei alte persoane asimilate de lege funcționarului public, spre a-i determina să își îndeplinească sau să nu își îndeplinească îndatoririle de serviciu, să urgenteze sau să întârzie îndeplinirea lor ori să îndeplinească acte contrare finalității acestora stabilite prin lege; *d.m.* urmărește coruperea funcționarului public (în C. pen. român din 1936, precum și în actualul Cod penal francez, *d.m.* poartă denumirea de „corupție activă”), respectiv abaterea lui de la îndeplinirea normală a obligațiilor aferente funcției sale, și de aceea este inclusă printre infracțiunile de corupție (criteriul scopului), dar, întrucât valoarea afectată este corectă îndeplinire a atribuțiilor de serviciu, ea este, în primul rând, o infracțiune de serviciu (criteriul valorii ocrotite). Dacă, în principiu, potrivit normelor de drept constituțional, dar și teoriei generale a dreptului, legea trebuie să fie precisă și clară astfel încât aplicarea ei să fie predictibilă, aceste principii, deopotrivă protejând drepturile fundamentale ale persoanei și armonia raporturilor sociale, sunt cu atât mai importante în domeniul dreptului penal, dominat de adagiul *nullum crimen sine lege* (*v.*), unde textul normativ este de strictă interpretare. Din atare perspectivă, expresii precum „alte foloase”, fără să se indice măcar criteriile pentru determinarea acestora în situațiile concrete, sau „alte persoane asimilate”, fără a se stabili limitele asimilării în logică penalistă, sunt criticabile. a) Folosul procurat cu titlu de mită, ca gen proximal celui constând într-o sumă de bani și alternativă la acesta, trebuie să aibă caracter patrimonial, să fie ilegal, să provină de la mituitor, iar nu de la un terț care nu are, nu trebuia să aibă și nici nu putea avea cunoștință de tranzacția ilicită în discuție, și să fie susceptibil a aduce un profit personal de natură privată funcționarului